

Persbericht 7 december 2010

Rapport IFO onderzocht besluitvorming bij de woningstichting

Gebrekkig oordeel over toezichthouders en bestuurder Servatius

Op aandringen van de Tweede Kamer en de toenmalige minister Eberhard van der Laan heeft het Instituut voor Financieel Onderzoek (IFO) een rapport uitgebracht over de kwaliteit van het bestuur bij Servatius en de effectiviteit van het toezicht daarop. Aanleiding vormde het gedwongen vertrek van de Raad van Toezicht van Servatius in september 2009. Het rapport oordeelt op het eerste gezicht hard over de kwaliteit van het toezicht dat tekort zou zijn geschoten. Dat de Raad van Toezicht jarenlang de ambities van Servatius en van haar bestuurder heeft toegejuicht, maakt de conclusie over een ‘nalatige’ Raad des te opmerkelijker.

De verwijten aan het adres van de bestuurder zijn niet of slecht onderbouwd. Het IFO maakt nergens duidelijk wat Verzijlbergh nu eigenlijk te verwijten valt. De onderzoekers laten bovendien in het midden hoe zwaar deze ‘verwijten’ Verzijlbergh en zijn voormalige toezichthouders aangerekend moeten worden. Dat oordeel is aan de huidige Raad van Toezicht die op basis van dit rapport moet beslissen of hen ook in juridische zin een ‘ernstig verwijt’ kan worden gemaakt. De rapportage biedt voor een dergelijke conclusie geen aanknopingspunten.

De onderzoekers hadden de opdracht onderzoek te doen naar de besluitvorming binnen Servatius over negen bouwprojecten met als doel eventuele schade op de toezichthouders en bestuurder te kunnen verhalen. Maar het rapport maakt nergens duidelijk of en hoe er schade is geleden en zo ja, in welke omvang. Het stopzetten van de Campus, schade € 77 miljoen, is in het geheel niet onderzocht. Overigens is dit besluit niet de ex-bestuurder aan te rekenen maar juist zijn opvolger Paul Driever die zich daarbij sterk liet beïnvloeden door de, op last van de minister benoemde externe toezichthouder Duco Stadig. De vraag in hoeverre Verzijlbergh verantwoordelijk is voor het stopzetten van het Campusproject wordt niet gesteld, noch beantwoord. Het onderzoek biedt daarvoor namelijk geen enkel aanknopingspunt.

Het IFO heeft in haar rapport veel materiaal aangedragen. Al deze zogeheten ‘feiten’ zijn voor commentaar aan de voormalige hoofdrolspelers voorgelegd. Uit de reacties, die in het rapport zijn opgenomen, komt duidelijk naar voren hoe de toenmalige Raad van Toezicht door gebrekkige leiding en tegengestelde visies niet in staat bleek om adequaat toezicht te houden op het reilen en zeilen van Servatius.

Het IFO besteedt geen enkele aandacht aan de politiek-bestuurlijke context, de cultuur en de omgangsvormen binnen Servatius die de uitkomsten van het rapport in een breder perspectief zouden hebben geplaatst. Zij beperkt haar analyse tot de formele en procedurele kant van de interne besluitvorming en schetst daarmee een weinig realistisch beeld van de gang van zaken binnen de woningstichting. Het IFO maakt nergens aannemelijk dat Verzijlbergh de formele regels zou hebben overtreden en wat daarvan de financiële consequenties zouden zijn geweest.

Ook gaat het onderzoek niet in op de immateriële schade die is ontstaan na het gedwongen vertrek van Verzijlbergh. Over zijn schorsing begin maart 2009 en de nasleep van deze overhaaste en voor Servatius desastreus uitgevallen beslissing wordt in het rapport met geen woord gerept. Wel is duidelijk geworden dat op initiatief een nieuw benoemde toezichthouder (een projectontwikkelaar actief in Zuid-Limburg) begin maart 2009 de Raad van Toezicht besloot

tot een totale koerswijziging die het gedwongen vertrek van de bestuurder inluidde. Deze toezichthouder moest eind september wegens een mogelijk belangenconflict het veld ruimen.

De ex-bestuurder verklaart de tekortkomingen in het rapport mede uit de achtergrond van de verantwoordelijk onderzoeker Jaap ten Wolde die in zijn jarenlange rol van forensisch accountant meer 'leverancier van verdachtmakingen' (genoemd in één van de tuchtrechtzaken tegen hem) is geworden dan 'waarheidsvinder'. Ten Wolde was rond 2000 werkzaam bij KPMG en betrokken bij enkele geruchtmakende tuchtrechtzaken, waaronder de 'bonnetjesaffaire' van Bram Peper, wat hem op een aantal berispingen van het College van Beroep voor het Bedrijfsleven kwam te staan. Nog in 2008 werd zijn bureau door de toenmalige minister van Financiën, Wouter Bos, buiten de deur gezet omdat zijn IFO het onderzoek naar de woekerpolissen had verprutst. Jaap ten Wolde is tevens directeur van het commerciële Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten dat begin dit jaar Gerd Leers liet struikelen over zijn Bulgaarse bungalow.

De huidige Raad van Toezicht zit met het rapport in haar maag, getuige het feit dat de Raad het rapport al ruim twee maanden in haar bezit heeft. De voorzitter van de Raad, Marijke Clerx die overigens samen met Duco Stadig en Eberhard van der Laan tussen 1990 en 1994 deel uitmaakte van de PvdA-fractie in de Amsterdamse gemeenteraad, heeft verklaard pas in de loop van januari 2011 met een standpunt over het rapport naar buiten te komen.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

De volledige rapportage, inclusief alle correspondentie er omheen, is te downloaden via www.verzijlbergh.eu

Het decembernummer van het nieuwe tijdschrift Zuid (www.zuidmagazine.nl) gaat uitgebreid in op het onderzoeksrapport.